

İsmail Esad UMUT
Hâkim

HEKİMİN MALPRAKTİS
KAYNAKLI CEZAİ
SORUMLULUĞUNUN
BELİRLENMESİ VE İSPATA
İLİŞİKİN SORUNLAR

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	3
İÇİNDEKİLER.....	5
KISALTMALAR DİZİNİ.....	11

BİRİNCİ BÖLÜM

TIBBİ MÜDAHALE KAVRAMI, TIBBİ MÜDAHALE SÜRECİNDE HAKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER, HEKİM İLE HASTA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ

1.1. Kavramsal Olarak Malpraktis Ve Tıbbi Malpraktis	17
1.2. Tıbbi Malpraktis İle İlgili Kavramlar	18
1.2.1. Hekim-Sağlık Mesleği Mensubu-Hasta Kavramı	18
1.2.2. Teşhis Tedavi Kavramı.....	21
1.2.3. Tıbbi Müdahale	22
1.2.4. Hatalı Tıbbi Müdahale(Malpraktis).....	25
1.2.5. Endikasyon-Komplikasyon Kavramı	27
1.2.6. Tıbbi Standart	31
1.2.7. Konsültasyon Kavramı	36
1.2.8. Hasta Hak Ve Yükümlülükleri	36
1.2.8.1. Hasta Hakları.....	37
1.2.8.2. Hasta Yükümlülükleri	42
1.2.9. Hekim Hak Ve Yükümlülükleri	44
1.2.9.1. Hekim Hakları	44
1.2.9.2. Hekimin Yükümlülükleri	47

1.2.10. Hekim İle Hasta Arasındaki İlişkinin Hukuksal Olarak Nitelendirilmesi	51
1.2.10.1. Bağımsız Çalışan Hekim ile Hasta Arasındaki İlişki.....	51
1.2.10.2. Hastane ile Hasta Arasındaki İlişki	54
1.2.10.3. Aile Hekimi ile Hasta Arasındaki İlişki	57
1.2.11. Sorumluluk Çeşitleri.....	58
1.2.11.1. Hukuki Sorumluluk	58
1.2.11.2. İdari Sorumluluk	59
1.2.11.3. Cezai Sorumluluk.....	59
1.3. Sağlık Alanında Görülen Malpraktis Çeşitleri	60
1.3.1. Tanı/Teşhis Hataları (Tedavi Öncesi Dönem)	61
1.3.2. Tedavi Hataları (Tedavi Dönemi)	63
1.3.3. Tedavi Sonrası Dönem	67

İKİNCİ BÖLÜM

TIBBİ MÜDAHALENİN HUKUKA UYGUNLUK ŞARTLARI VE HEKİMİN CEZAI SORUMLULUĞU

2.1. Ceza Hukuku Açısından Tıbbi Müdahalenin Hukuka Uygunluğu.....	71
2.1.1. Tıbbi Müdahalenin Ceza Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	71
2.1.1.1. Maddi Unsur	72
2.1.1.2. Manevi Unsur.....	73
2.1.1.3. Hukuka Uygunluk	74
A. Hakkın Kullanılması	74
B. Kanun Hükmünün İcrası	76

C. İlgilinin Rızası	77
D. Zorunluluk Hali	79
E. Karma Görüşler	80
2.1.2. Hukuka Uygun Tıbbi Müdahalede Bulunması	
Gereken Şartlar	82
2.1.2.1. Tıbbi Müdahalenin Kanunen Yetkili Kişiler	
Tarafından Gerçekleştirilmesi	83
2.1.2.2. Hukuken Geçerli Ve Aydınlatılmış Hastanın	
Rızası	87
A. Aydınlatma	87
B. Rıza	104
2.1.2.3. Tıbbi Açıdan Gerekli Ve Tıp Biliminin	
Verilerine Uygun Ve Özenli Müdahalenin	
Varlığı	117
A. Endikasyon (Tıbbi Gereklik)	118
B. Tıp Biliminin Verilerine Uygun Ve Özenli Müdahale	119
2.2. Hekimin Malpraktisten Doğan Cezai Sorumluluğu	121
2.2.1. Genel Olarak Hekimin Cezai Sorumluluğu	121
2.2.2. Hekimin Kast Ve Taksirinden Kaynaklı Cezai	
Sorumluluğu	124
2.2.2.1. Hekimin Kastından Kaynaklanan Cezai	
Sorumluluğu	124
2.2.2.2. Hekimin Taksirinden Kaynaklanan Cezai	
Sorumluluğu	134
A. Taksir Kavramı	134
B. Hareketin İradi olması	136
C. Bilinçli ve Basit Taksir Ayırımı	137

D. Dikkat ve Özen Yükümlülüğünün İhlali	141
E. Nedensellik Bağı	143

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İSPAT, İSPATA İLİŞKİN SORUNLAR VE ÖNERİLER

3.1. Ceza Muhakemesinde Delil Ve İspat.....	151
3.1.1. Genel Olarak Ceza Muhakemesinin Amacı	152
3.1.2. Delil.....	155
3.1.2.1. Delil Kavramı.....	155
3.1.2.2. Delilin Özellikleri	156
3.1.2.3. İspat Araçları Olarak Delil Çeşitleri ve Delil Elde Etme Araçları.....	162
A. Beyan Delili	163
B. Belge Delili	168
C. Belirti Delili	170
D. Bilimsel Delil	173
E. Delilleri Değerlendirme Aracı Olarak “Bilirkişi Görüşleri”	175
F. Delilleri Değerlendirme Aracı Olarak “Uzman Mütalaası”	179
G. Delilleri Değerlendirme Aracı Olarak “Adli Muayene Ve Otopsi”	181
H. Delilleri Değerlendirme Aracı Olarak “Keşif”	183
3.1.3. Delillerin Serbestçe Değerlendirilmesi Ve Vicdani Delil Sistemi.....	186
3.1.4. İspat	190
3.1.4.1. İspat Kavramı.....	190

3.1.4.2. İspatın Konusu (Kapsamı) ve Nispiliği.....	192
3.1.4.3. İspat Yükü	196
3.1.4.4. İspat Çeşitleri (İspat sistemleri).....	197
3.2. Malpraktis Kaynaklı Ceza Davalarında İspat	203
3.2.1. Genel Olarak.....	203
3.2.2. Hatalı Tıbbi Müdahalenin Belirlenmesi	206
3.2.2.1. Delillerin Toplanması Faaliyeti Kapsamında Tıbbi Evrak Ve Kayıtların Toplanması.....	206
3.2.2.2. İspat Faaliyetinde Delilleri Değerlendirme Aracı Olarak Bilirkişilik.....	211
A. Genel Olarak.....	211
B. Adli Tıp Kurumu	218
C. Yüksek Sağlık Şurası.....	219
D. Diğer Kurumlar	220
3.2.2.3. İspat Faaliyetinde Delilleri Değerlendirme Aracı Olarak Adli Muayene Ve Ölümlü Vakalarda Otopsi	222
3.2.2.4. İspat Faaliyetinde Delilleri Değerlendirme Aracı Olarak Uzman Görüşünün Önemi.....	225
3.2.3. Tıbbi Müdahalenin Hukuka Uygun Olup Olmadığının Tespiti.....	229
3.2.4. Komplikasyon Ve Malpraktis Tespiti	234
3.3. Uygulamada İspata İlişkin Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri.....	243
3.3.1. Genel Olarak.....	243
3.3.2. Hatalı Tıbbi Müdahalenin Belirlenmesinde Standardizasyon Oluşturulması	245

3.3.3. İhtisas Mahkemeleri ya da İhtisas Savcılıkları Kurulması	251
3.3.4. Tıbbi Kayıtların Tutulması ve Saklanması.....	256
3.3.5. Aydınlatılmış Onam ve Bazı Cerrahi Girişimlerin Kayıt Altına Alınması	258
KAYNAKÇA	265